

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
Інститут рукопису

РУКОПИСНА ТА КНИЖКОВА СПАДЩИНА УКРАЇНИ

Археографічні дослідження унікальних
архівних та бібліотечних фондів

ВИПУСК 24

Київ 2019

До збірника увійшли археографічні, джерелознавчі, кодикологічні студії, статті з історії книжкових колекцій та зібрань, публікації документів, інформаційні повідомлення, в яких висвітлюються різні напрями та аспекти дослідження рукописної та книжкової спадщини України.

Так, у першому розділі збірника репрезентовано склад та зміст архівного фонду видатного українського композитора В. С. Косенка; історію формування, дослідження та використання фонду автографів Інституту рукопису НБУВ; діяльність академіка А. Д. Коваленка як ученого секретаря Президії Академії наук УРСР; текстологічний аналіз грецької грамоти Вселенського патріарха Єремії II православному братству Різдва Пресвятої Богородиці в Рогатині тощо. Книжкові колекції та зібрання представлені студіями з іконографії образу св. Миколая в українських гравюрах доби Бароко на матеріалах ілюстрованих стародруків та мідних гравірувальних дощок XVII–XVIII ст. та статтею з дослідженням зібрання українського друкованого плаката 1920-х – початку 1930-х років з фондів НБУВ. У розділі «Кодикологія та кодикографія» уточнюється час написання та визначаються специфічні особливості української рукописної книги XVII ст. Джерелознавчі студії збірника присвячені характеристиці документів Оперативного штабу райхляйтера Розенберга стосовно використання радянських кінодокументів в ідеологічній боротьбі Третього райху проти більшовизму; узагальненню обговорення підбору вчителів і службовців для греко-католицьких початкових і середніх навчальних закладів на Холмщині та Підляшші через аналіз листування київського протоієрея Петра Лебединцева. У «Повідомленнях» надано інформацію про повернення з Німеччини в Україну Грамоти Петра I митрополитові Іоасафу Кроковському 1708 р., вивезену в роки Другої світової війни.

Розраховано на істориків, філологів, мистецтвознавців, культурологів, а також на дослідників, які цікавляться історією України.

Наукова рада

О. С. Онищенко, акад. НАН України, д-р філос. наук; Л. А. Дубровіна, чл.-кор. НАН України, д-р іст. наук;
С. М. Міщук, д-р іст. наук; Г. В. Папакін, д-р іст. наук; Н. А. Шип, д-р іст. наук;
О. О. Хамрай, д-р філол. наук; О. В. Пастушенко, д-р наук із соц. комунікацій;
Аліна Дзеньтол, д-р гуманіст. наук (Польща);
Ксенія Кабузинські, д-р філософії в галузі літератури (Канада);
Рима Ціценене, д-р гуманіт. наук (Литва); Олаф Хаманн, д-р філософії (Німеччина).

Редакційна колегія

Л. І. Буряк (гол. ред.) д-р іст. наук; Н. М. Зубкова (заст. гол. ред.), канд. іст. наук;
В. І. Попик, чл.-кор. НАН України, д-р іст. наук; Т. Д. Антонюк, д-р іст. наук;
В. В. Бездрабко, д-р іст. наук; Г. В. Боряк, чл.-кор. НАН України, д-р іст. наук;
Л. А. Гнатенко, д-р іст. наук; Г. І. Ковальчук, д-р іст. наук; С. М. Ляшко, канд. іст. наук;
К. В. Лобузін, д-р наук із соц. комунікацій; Л. М. Яременко, канд. іст. наук;
Ярослав Думановський, габілітований д-р іст. наук (Польща); Дайва Нарбутене, д-р філософії (Литва);
Сергеюс Темчинас, габілітований д-р гуманітарних наук (Литва); Віра Ченцова, канд. іст. наук (Франція);
Людмила Шаріпова, д-р філософії (Велика Британія).

Рецензенти

В. Ю. Омельчук, д-р іст. наук, професор;
В. М. Даниленко, д-р іст. наук, чл.-кор. НАН України.

*Робота виконана за рахунок бюджетної програми
«Підтримка розвитку пріоритетних напрямів наукових досліджень» (КПКВК 6541230)*

Видання індексується науковими базами даних, зокрема: Google Scholar, Index Copernicus, Scientific Indexing Services, ResearchBib, International Institute of Organized Research (I2OR), CiteFactor, BASE, Open Access Infrastructure for Research in Europe, Directory of Open Access Journals (DOAJ), Word Cat, EBSCO, Український Реферативний Журнал, Україніка наукова, Наукова періодика України.

ISBN 966-02-2780-9 (серія)

ISBN 978-966-02-9038-9 (вип. 24, друковане видання)

ISBN 978-966-02-9039-6 (вип. 24, електронне видання)

DOI випуску: 10.15407/rksu.24

© Національна бібліотека України
імені В. І. Вернадського, 2019

NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES OF UKRAINE
V. I. Vernadskyi National Library of Ukraine
Institute of Manuscript

**MANUSCRIPT
AND BOOK HERITAGE
OF UKRAINE**

Archaeographic Studies of Unique Archival and Library Fonds

ISSUE 24

KYIV 2019

The digest includes archeographic, source and codicological studies, articles on the history of book collections, publications of documents, informative messages, which elucidate various spheres and aspects of studies dedicated to manuscript and book legacy of Ukraine.

The first part of the digest represents the contents of the archival fond of the outstanding Ukrainian composer Viktor Kosenko; history of formation, investigation and usage of the autographs collection at the Institute of Manuscript of V. I. Vernadskyi National Library of Ukraine; activity of academician Anatolii Kovalenko on the position of the Secretary of Science at the Presidium of the Academy of Sciences of the UkrSSR; textological study of the Greek charter from the Ecumenical Patriarch Jeremiah II to the Rohatyn Orthodox Brotherhood of the Nativity of the Blessed Virgin Mary, etc. Book collections are represented by the studies of iconography of St. Nicholas' image in Ukrainian engravings of the Baroque era based on illustrated old printed books and copperplates of the 17th and 18th centuries. One article is dedicated to the collection of the Ukrainian printed posters from 1920s and early 1930s preserved at the fonds of V. I. Vernadskyi National Library of Ukraine. The «Codicology and Codicography» section clarifies the time of creation and determines specific peculiarities of Ukrainian handwritten books of the 17th century. Source study researches of the collection are dedicated to description of the documents of Einsatzstab Reichsleiter Rosenberg regarding the use of Soviet cinematic documents in the ideological war of the Third Reich against Bolshevism, and to generalisation of the discussion concerning selection of teachers and employees for Greek-Catholic primary and middle educational establishments in Holmshchyna and Pidliashshia through the analysis of correspondence of Kyiv archpriest Petro Lebedyntsev. The notice section provides information on the return from Germany to Ukraine of Petro I Charter to metropolitan Joasaph Krovovskiy in 1708, which was exported during the years of World War II.

The target audience includes historians, philologists, art historians, culturologists as well as other researchers interested in the history of Ukraine.

Science Board

- O. S. Onyshchenko, Academician of the NAS of Ukraine, Doctor of Philosophy; L. A. Dubrovina, corresponding member of the NAS of Ukraine, Doctor of Historical Sciences; S. M. Mishchuk, Doctor of Historical Sciences; H. V. Papakin, Doctor of Historical Sciences; N. A. Schyp, Doctor of Historical Sciences; O. O. Khamrai, Doctor of Filological Sciences; O. V. Pastuschenko, Doctor of Social Communication Studies; Alina Dzentol, PhD in Humanitarian Sciences (Poland); Kseniia Kabuzynski, PhD in Literature (Canada); Ryma Tsitseniene, PhD in Humanitarian Sciences (Lithuania); Olaf Hamann, PhD (Germany).

Editorial Board

- L. I. Buriak (Editor-in-Chief), Doctor of Historical Sciences; N. M. Zubkova (Deputy Editor-in-Chief), Candidate of Historical Sciences; V. I. Popyk, corresponding member of the NAS of Ukraine, Doctor of Historical Sciences; T. D. Antoniuk, Doctor of Historical Sciences; V. V. Bezdrabko, Doctor of Historical Sciences; H. V. Boriak, corresponding member of the NAS of Ukraine, Doctor of Historical Sciences; L. A. Hnatenko, Doctor of Historical Sciences; H. I. Kovalchuk, Doctor of Historical Sciences; S. M. Liaschko, Candidate of Historical Sciences; K. V. Lobuzina, Doctor of Social Communication Sciences; L. M. Yaremenko, Candidate of Historical Sciences; Yaroslav Dumanovski, Dr. habil. of Historical Sciences (Poland); Daiva Narbutene, Doctor of Philosophy (Humanitarian Sciences) (Lithuania); Serheius Temchynas, Dr. habil. of Humanitarian Sciences (Lithuania); Vira Tchentsova, Candidate of Historical Sciences (France); Liudmyla Scharipova, Doctor of Philosophy (Great Britain).

Reviewers

- V. Yu. Omelchuk, Doctor of Historical Sciences, professor
V. M. Danylenko, Doctor of Historical Sciences, Corresponding Member of the NAS of Ukrainer

*The work was funded by the State Budget Programme
«Support of the development of priority spheres of scientific studies» (KPKVK 6541230).*

This publication is indexed by the following scientometric databases, among which are: Google Scholar, Index Copernicus, Scientific Indexing Services, ResearchBib, International Institute of Organized Research (I2OR), CiteFactor, BASE, Open Access Infrastructure for Research in Europe, Directory of Open Access Journals (DOAJ), Word Cat, EBSCO, Ukrainian Abstract Journal, Scientific Ukrainika, Scientific Periodicals of Ukraine.